

**UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ”
DIN CHIȘINĂU**

Facultatea de Filologie și Istorie

Catedra de Istorie și Geografie

Fișa disciplinelor

**Programul de (re)calificare profesională
suplimentară**

**Educație civică/
Educație pentru
societate**

Chișinău, 2021

Denumirea programului de studii	Educație civică/Educație pentru societate
Ciclul	(Re)calificare profesională suplimentară
Denumirea cursului	Bazele <i>Educației pentru societate</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie / Istorie și Geografie
Titular de curs	Ursu Valentina, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	–
e-mail	ursuvalentina@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.01.O.001	4	I	I	120	32	88

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „Bazele Educației pentru societate” este componentă a Planului de învățământ de (re)calificare profesională suplimentară a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar la specialitatea „Educație civică/Educație pentru societate” în calitate de disciplină obligatorie. Ea cuprinde 120 ore, dintre care 32 ore – contact direct: 18 ore - teoretice și 14 ore – seminare, 88 ore – lucrul individual. Disciplina contribuie la pregătirea/instruirea profesională pentru obținerea unei noi calificări, precum și dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice în bază de competențe.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- cunoașterea politicilor europene și naționale în domeniul Educației pentru Drepturile Omului / Educației pentru o societate democratică;
- cunoașterea conceptelor, principiilor și metodelor de bază ale Educației pentru Drepturile Omului / Educației pentru o societate democratică;
- cunoașterea abordărilor contemporane ale procesului de predare-învățare-evaluare a Educației civice / Educației pentru societate la treapta învățământului gimnazial și liceal;
- identificarea problemelor ce există în comunitate și propunerea soluțiilor pentru rezolvarea acestora.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Definierea cadrului conceptual, să sprijine reflecția asupra terminologiei și cercetării teoretice a conceptului de *Educație civică*;
- determinarea mijloacelor necesare: concepte, metode, referințe politice și juridice, exemple, studii de caz, materiale pentru instruire;
- promovarea domeniului și experienței în ceea ce privește Educația civică într-o societate democratică;
- evaluarea propriului demers didactic și analiza critică a succeselor/insuceselor;
- proiectarea programului personal de formare, racordat la necesitățile personale, profesionale, ale comunității.

Precondiții

Experiență de predare a disciplinelor Educația civică/Educația pentru societate, participări la stagii organizate de Direcțiile de învățământ în probleme privind Curriculum la Educația pentru societate și modalitățile de aplicare a acestuia.

Unități de curs

1. Educația pentru societate: concepte și definiții. 2. Curriculum formal, non-formal și informal la Educația pentru societate. 3. Cadrul european al competențelor pentru o cultură democratică. 4. Componentele educației pentru societate. 5. Familia – factor important de educație a valorilor. 6. Contribuția instituțiilor de învățământ în formarea civică a tinerilor. 7. Rolul bisericii în pregătirea tinerilor pentru viață. 8. Mass-media și influența asupra tinerilor. 9. Rolul societății civile în formarea competențelor civice. 10. Colaborarea factorilor educaționali în educația civică.

Metode și tehnici de predare și învățare

Expunerea, explicația, discuția, dezbateră, studiul de caz, problematizarea, lucrul în echipă etc.

Strategii de evaluare

Proiectul, portofoliul, rezolvarea de probleme, simularea, autoevaluarea.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Carta Consiliului Europei privind educația pentru cetățenie democratică și educația pentru drepturile omului (în limba română). Strasbourg, 2010.
2. Codul Educației al Republicii Moldova. Legea nr. 152 din 17 iulie 2014.
3. Curriculum *Educație pentru societate* (disciplină obligatorie pentru învățământul general, treapta gimnazială) Aria curriculară: *Educație socioumanistică*. Clasele V-IX. Chișinău, 2018.
4. Curriculum *Educație pentru societate* (disciplină obligatorie pentru învățământul general treapta liceală) Aria curriculară: *Educație socioumanistică*. Clasele X-XII, Chișinău 2018.
5. Ghid de implementare a Curriculumului „Educația pentru societate” pentru treapta gimnazială (clasele V-IX). Coord. P. Cerbușca. Chișinău, 2018.
6. Ghid de implementare a Curriculumului „Educația pentru societate” pentru treapta liceală (clasele X-XII). Coord. P. Cerbușca. Chișinău, 2018.

Opțională:

- Cadru de referință al competențelor pentru cultură democratică. Volumul I. Context, concepte și model de competențe. Consiliul Europei, 2018. www.coe.int/competences;
- Cadru de referință al competențelor pentru cultură democratică. Volumul II. Descriptori de competență pentru cultură democratică. Consiliul Europei, 2018. www.coe.int/competences
- Planul cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2019-2020, aprobat prin ordinul MECC nr. 321 din 29 martie 2019.
- Planul cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2020-2021, aprobat prin ordinul MECC nr. 396 din 06 aprilie 2020.

Denumirea programului de studii	Educație civică/Educație pentru societate
Ciclul	(Re)calificare profesională suplimentară
Denumirea cursului	Doctrine și regimuri politice
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie / Istorie și Geografie
Titular de curs	Noroc Larisa, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	–
e-mail	larisa.noroc@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.002	5	I	I, II	150	40	110

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

În condițiile democratizării regimului politic din Republica Moldova și crearea de condiții pentru accesibilitatea cetățenilor în viața politică, subliniem necesitatea dezvoltării noilor competențe din partea tinerii generații, dar și a cadrului didactic. Cursul este important pentru a extinde cunoștințele receptorului în domeniul doctrianelor și regimurilor politice, clasificarea și analiza critică acestora, precum și dezvoltarea abilităților noi de formare profesională. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” este o instituție de orientare socio-umanistică, or cursul *Doctrine și regimuri politice* este unul important pentru dezvoltarea culturii politice, conștiinței civice a cetățeanului în general și a cadrului didactic în particular, care va promova valorile democratice în rândurile elevilor. Disciplina nominalizată va contribui la formarea continuă a cadrului didactic, care va contribui la educația valorilor democratice, responsabilității civice la tânără generație. Or, cetățeanul conștient, rațional, cu inițiativă, capabil să-și asume responsabilități comunitare contribuie la creșterea calității societății. Cursul are conexiune cu disciplinele: istorie, Educație civică/Educație pentru societate, politologie, filosofie, psihologia etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competența gnoseologică

- Cunoașterea cadrului noțional al disciplinei;
- Consemnarea relației: cultură politică-regim politic-doctrină politică;
- Identificarea cauzelor care generează constituirea regimurilor și evoluția doctrianelor politice democratice/nedemocratice;
- Evaluarea efectelor regimurilor autoritare, totalitare asupra demnității umane;

Competența pronostică

- Prevederea factorilor care contribuie la apariția mișcărilor, doctrianelor extremiste;
- Anticiparea impactului doctrianelor politice asupra gândirii și comportamentului societății;
- Stabilirea locului / rolului educației civice sau educației pentru societate în contextul evoluției social- economice și culturale a societății contemporane;
- Identificarea problemelor ce există în domeniul educației pentru societate și determinarea soluțiilor de rezolvare a acestora.

Competența praxeologică

- Formarea abilităților de analiză și estimare a regimurilor/doctrianelor politice;
- Formarea atitudinii raționale față de realitatea politică, proiecte politice propuse de partide/mișcări politice;
- Interpretarea critică a informației din diverse surse multimedia necesare activității profesionale a cadrului didactic;

- Stabilirea corelației dintre diverse elemente ale evoluției societății pentru eficientizarea activității de educație a culturii politice;
- Promovarea valorilor democratice a societății;
- Distingerea tehnicilor de influență folosite de actorii politici, mass-media asupra omului și combaterea îndoctrinării, manipulării.

Competența managerială

- Identificarea importanței factorului uman în dezvoltarea culturii politice, formării relației cetățean-putere politică.

Competența comunicativă și de inserție socială

- Utilizarea diverselor forme de comunicare pentru formarea culturii politice;
- Ajustarea comportamentului personal la diversitatea situațiilor de comunicare managerială;
- Manifestarea abilităților de a negocia în luarea deciziilor;
- Demonstrarea abilității / capacității de exteriorizare / comunicare a cunoștințelor teoretice în relaționarea subiectului și obiectului politic.

Competența de formare continuă

- Deschiderea față de cerințele de dezvoltare a societății;
- Determinarea priorităților în formarea profesională continuă pentru dezvoltarea culturii politice.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Să cunoască regimurile politice și mecanismul de funcționare;
- Să valorifice constructiv informația în formarea poziției civice;
- Să delimiteze și să efectueze clasificarea doctrinelor politice în funcție de principiile promovate;
- Să analizeze după principiul obiectivității conceptele politice;
- Să respecte principiile democratice ale societății, să apere drepturile de gen în viața politică;
- Să contracareze viziunile, doctrinele, grupările extremiste;
- Să aplice terminologia studiată în activitatea profesională;
- Să aplice cunoștințele obținute în vederea dezvoltării profesionale continue/pe tot parcursul vieții.

Precondiții

Disciplinele anterior studiate care vor contribui la studierea eficientă a cursului *Doctrine și regimuri politice* sunt disciplinele de Istorie (pe perioade), Educație civică/educație pentru societate, Educația economică, Culturologie, Politologie, Științe filosofice etc. În cadrul disciplinelor menționate formabilii au fost inițiați în istoria dezvoltării omenirii, diversitatea culturilor politice și a comportamentelor politice, care au avut impact asupra transformării regimurilor și sistemelor politice. Totodată, în cadrul acestor discipline formabilii au fost familiarizați cu definiții precum: putere politică, instituții politice, cultură politică, socializare politică, doctrine politice, drepturile omului, morala societății, valori democratice, legitimitate politică etc., care sunt necesare de a fi cunoscute pentru înțelegerea cursului. Formabilii trebuie să posede deprinderi de muncă intelectuală precum: analiza critică a evenimentelor, sau a unor texte cu caracter istoric/politic/filosofic, discursuri; articole media, înțelegerea ideilor și valorilor democratice/ nedemocratice); argumentarea opiniilor, părerilor; schițarea programelor alternative de conducere, organizarea independentă a activității de învățare etc. În cadrul prelegerilor și seminarelor se va determina nivelul de pregătire teoretico-metodologic, axiologic al formabililor, în baza căruia se vor dezvolta competențe noi.

Unități de curs

1. Regimurile politice. Democrația, Autoritarismul, Totalitarismul.
2. Concepțiile politice fundamentale ale democrației. Drepturile omului.
3. Doctrinile politice – funcții, trăsături, clasificare.
4. Liberalismul și neoliberalismul. Esența conservatorismului și neo conservatorismului.
5. Socialismul și curentele sale.
6. Doctrina politică tehnocrată. Societatea informațională – calea spre progresul civilizației.
7. Doctrine politice extremiste europene. Fascismul și curentele sale.
8. Doctrina politică creștin-democratică – viziune a construcției europene. Ecologia politică – paradigma dezvoltării durabile.
9. Feminismul – doctrină și mișcare politică. Curentele feminismului.
10. Specificul manifestării doctrinelor politice în RM.

Metode și tehnici de predare și învățare

- Prelegeri interactive cu aplicarea TIC;
- Organizarea dezbaterilor, situații problematice;
- Prezentări de filme documentare tematice;
- Transmiterea materialelor PowerPoint prin poșta electronică a formabilului.
- Oferirea bibliografiei obligatorii și opționale etc.
- Realizarea portofoliului de învățare, în care vor fi integrate produsele activităților independente și sarcinilor de lucru complementare;
- Simularea discursurilor liderilor democratici, autoritari, totalitari;
- Exerciții de identificare a valorilor doctrinare din diverse media;
- Proiecte individuale, de grup.

Strategii de evaluare

Evaluări inițiale (eseu, test), evaluare formativ-continuă (proiect individual/de grup), evaluare sumativ- cumulativă/finală (răspuns oral, prezentări PPT tematice).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Ball T., Dagger R. Ideologii politice și idealul democratic. Iași: Polirom, 2002.
2. Doctrine politice: Concepte universale și realități românești. Iași: Polirom, 1998.
3. Jeleu J. Fascismul. București: Editura științifică, 1992.
4. Mungiu-Pippidi A. Doctrine politice. Iași: Polirom, 1998.
5. Pițurcă A. Doctrine politice: Liberalismul și conservatorismul. Craiova: Universitaria, 1997.
6. Țirdea B., Noroc L. Politologie. Curs de prelegeri. Chișinău: Elan Poligraf, 2008.
7. Voiculescu M. Doctrine politice contemporane. București: Victor, 2001.

Opțională:

8. Girardet R. Mituri și mitologii politice. Iași: Institutul European, 1997.
9. Lijphart A. Democrația în societățile pluraliste. Iași: Polirom, 2002.
10. Popescu G., Dumnică D. Femeia – lider în viața politică internațională. Pitești: Editura Universității din Pitești, 2001.

11. Courtois St. Dicționarul comunismului. București: Polirom, 2008.
12. Miller D. Enciclopedia Blackwell a gândirii politice. București: Humanitas, 2000.
13. Iliescu Ana-Paul, Socaciu Emanuil-Mihail. Fundamentele gândirii politice moderne. Iași: Polirom, 1999.
14. Fascismul european (1918–1945). Ideologie, experimente totalitare și religii. / C. Iordachi. Cluj: ISPMN, 2014.

Denumirea programului de studii	Educație civică/Educație pentru societate
Ciclul	(Re)calificare profesională suplimentară
Denumirea cursului	Drepturile copilului, instituțiile naționale și internaționale de protecție
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie / Istorie și Geografie
Titular de curs	Moldovanu Iosif, lector universitar
Cadre didactice implicate	–
e-mail	moldovanu.iosif@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.003	5		I	150	40	110

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „Drepturile copilului, instituțiile naționale și internaționale de protecție” este componentă a Planului de învățământ de (re)calificare profesională suplimentară a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar la specialitatea „Educație civică/Educație pentru societate” în calitate de disciplină obligatorie. Ea cuprinde 150 ore, dintre care 40 ore – contact direct: 20 ore - teoretice și 20 ore – seminare, 110 ore – lucrul individual. Discipline contribuie la pregătirea/instruirea profesională pentru obținerea unei noi calificări, precum și dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice în bază de competențe.

Educația privind drepturile copilului contribuie la formarea competențelor civice și la examinarea unor teme centrale ale disciplinei Educație pentru societate, precum autocunoașterea și identitatea personală, construirea carierei și autorealizarea, modul de viață sănătos și relațiile interpersonale, valorizarea diversității, coeziunea socială, care permite realizarea la maximum a potențialului uman, și se bazează pe valorile promovate de drepturile omului.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Explicarea noțiunilor fundamentale legate de copil și copilărie, specificul dezvoltării capacităților în evoluție ale copiilor, nevoile diferitor grupuri de copii și factorii care influențează copilăria;
- Definirea drepturilor copilului, caracteristicile drepturilor copilului, drepturile specifice pentru copii, legătura dintre drepturile copilului și drepturile omului, etapele în recunoașterea și adoptarea drepturilor copilului;
- Aplicarea în activitatea profesională conceptul de drepturi ale copilului ca pe o relație dintre titularul de drepturi și titularul de obligații, inclusiv în examinarea situațiilor cotidiene referitoare/ cu implicarea copiilor;
- Proiectarea activităților de învățare a drepturilor copilului, bazate pe principiile Convenției cu privire la Drepturile Copilului.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Integrarea abordării bazată pe drepturile copilului în procesul de predare-învățare-evaluare la disciplina Educația pentru societate ;
- Dezvoltarea competențele copiilor și să-i împuternicească de a-și cere drepturile de la titularii de obligații;
- Implicarea elevilor într-un proces permanent și autentic de monitorizare și raportare a respectării drepturilor copilului.

Precondiții

Operaționalizarea termenilor din domeniul pedagogiei, psihologiei, drepturilor omului, Bazele educației civice etc.; Deprinderi de muncă intelectuală: capacitatea de a lucra cu acte normative, de a elabora și analiza studii de caz, de analiză a surselor bibliografice, de informare și documentare, deprinderi de lucru în echipă, reflecții asupra experienței de învățare și transfer a celor învățate în alte medii profesionale și sociale etc.

Unități de curs

1. Definierea Drepturilor Copilului. 2. Drepturile Copilului ca o relație dintre titularii de obligații și titularii de drept. 3. Cercul influențelor. Instituții naționale, instituții locale și internaționale de protejare a drepturilor copilului. 4. Nondiscriminarea - principii și drepturi; 5. Participarea copiilor - principii și drepturi. 6. Educație despre și pentru drepturile Omului. 7. Reguli în clasă bazate pe respectarea drepturilor Omului; 8. Evaluarea educației pentru drepturile omului.

Metode și tehnici de predare și învățare

Expunerea, explicația, discuția, dezbateră, studiul de caz, problematizarea, lucrul în echipă etc.

Strategii de evaluare

- Elaborarea de prezentări, după algoritm elaborat de studenți, privind esența unui drept sau a unui grup de drepturi;
- Elaborarea proiectelor de activități de învățare a drepturilor copilului în baza unor indicatori/ criterii;
- Formularea de argumente pentru combaterea prejudecăților existente referitoare la drepturile copilului;
- Eseuri tematice în baza cercetării unor surse tematice;
- Elaborarea de rapoarte privind respectarea drepturilor copilului în baza unor indicatori;
- Proiecte foto-video;
- Analiza factorilor de influență;
- Desenul impactului;
- Votul cu buline pe scală cu fețe zâmbitoare;
- Linia timpului etc.

Bibliografie

1. A trăi în democrație. Planuri de lecții în domeniul ECD/EDO pentru nivelul secundar inferior. Editate de Rolf Gollob și Peter Krapf. Autori: Rolf Gollob, Ted Huddleston, Peter Krapf, Don Rowe, Wim Taelman. Volumul III din Volumele ECD/EDO I-VI Educație pentru cetățenie democratică și pentru drepturile omului în practica școlară. Predarea modulelor, conceptelor, metodelor și modelelor.
2. Alianța Internațională Save the Children, RNC (NGO/UNICEF Regional Network for Children in CEE/CIS&Baltics, SEECRAN (South East European Child Rights Network) și Grupul ONG pentru drepturile copilului, UNICEF, Comisia Europeană. Pachet de resurse privind drepturile copilului.
3. Carta Consiliului Europei privind Educația pentru cetățenie democratică și drepturile omului (2010).
4. Cum pot toți profesorii să sprijine educația pentru cetățenie și drepturile omului: un cadru pentru dezvoltarea competențelor. Consiliul Europei. Editura Universitară. București, 2013.
5. Declarația ONU privind educația și formarea în domeniul drepturilor omului (2011).

Opțională:

1. Audierea copiilor victime-martori ai exploatării sexuale. Îndrumar practic. (2011). Centrul Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”, Chișinău.
2. Bodrug-Lungu V., Olaru V., Uzicov N. Educație pentru Drepturile Omului. Ghidul profesorului. Cartier educațional, 2015.
3. Bodrug-Lungu V., Olaru V., Uzicov N. Educație pentru Drepturile Omului. Manual pentru ciclul gimnazial. Cl a VIII-a- a IX-a. Cartier educațional, 2015.
4. Child Rights Education Toolkit: Rooting Child Rights in Early Childhood Education, Primary and Secondary Schools. UNICEF, 2014.
5. Combaterea traficului de copii în scopul exploatării sexuale. Ghid de formare a profesioniștilor. (2009). Salvați Copiii România, ECPAT, București.
6. Copilul victimă a abuzului sexual: intervenții multidisciplinare. (2012). CNPAC, Chișinău.
7. Cum să protejăm copiii de abuzul sexual? Ghid pentru părinți. (2010). Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii.

Denumirea programului de studii	Educație civică/Educație pentru societate
Ciclul	(Re)calificare profesională suplimentară
Denumirea cursului	Strategii didactice la <i>Educația pentru societate</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie / Catedra Istorie și Geografie
Titular de curs	Samoilenco Valentina
Cadre didactice implicate	-
e-mail	samoilenco.valentina@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.004	5	I	II	150	40	110

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul este predestinat formării competențelor de cunoaștere și aplicare a strategiilor didactice interactive la orele de Educație pentru societate. Este prevăzut pentru 150 de ore, dintre care 40 ore contact direct, dintre care - 20 ore prelegeri, 20 ore seminare și 110 ore - studiu individual.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Să analizeze și să utilizeze cadrul conceptual al disciplinei Educație pentru societate;
- Să cunoască structura și conținutul curriculumului școlar la Educație pentru societate;
- Să identifice fenomenele și procesele sociale, economice, culturale, politice din societatea contemporană care influențează formarea cetățeanului activ și responsabil;
- Să explice conținutul teoretic și practic specific Educație pentru societate în contextul nevoilor de formare ale elevilor;
- Să cunoască strategiile didactice specifice Educației pentru societate și oportunităților pe care le oferă acestea;
- Să utilizeze strategiile didactice centrate pe elevi, care favorizează învățarea activă și colaborarea dintre aceștia;
- Să utilizeze tehnologii informaționale în procesul de predare – învățare – evaluare la Educație pentru societate;

Finalități de studii

Să aplice strategii interactive la orice temă din cursul Educație pentru societate;
Să practice metode de evaluare interactivă.

Precondiții

Cunoștințe de la cursurile: Pedagogie, Psihologie, Didactica generală.

Condiții prealabile: operaționalizarea termenilor în domeniul: pedagogiei, psihologiei, etc.; deprinderi de muncă intelectuală: capacitatea de a lucra cu acte normative, de analiză a studiilor de caz, de analiză a surselor bibliografice, de informare și documentare

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Paradigma constructivistă în pedagogia interactivă. Tema 2. Repere metodologice pentru o pedagogie interactivă operațională. Tema 3. Metode și tehnici interactive intra și inter-grupale, componente esențiale ale strategiilor interactive. Tema 4. Învățarea prin cercetarea documentelor Tema 5. Praxiologia metodelor interactive. Tema 6. Metode și tehnici de dezvoltare a spiritului critic. Tema 7. Strategii interactive de evaluare a cunoștințelor. Tema 8. Tehnici de utilizare a platformelor educaționale și captivare a elevilor la lecțiile online. Tema 9. Tehnici de digitalizare a Educației în online și în clasă. Tema 10. Tehnici de utilizare a platformelor interactive Mentimeter, ZOOM, You Tube, Power Point, etc.

Strategii de evaluare

Realizarea obiectivelor stabilite și a conținuturilor cursului este posibilă prin aplicarea strategiilor de tip expoziv - euristic, algoritmic, evaluativ-stimulativ. Accentul se va pune pe îmbinarea adecvată a metodelor clasice cu cele moderne, interactive.

Modalitățile de realizare a interacțiunii formator-adult vor fi: prelegerile cu demonstrarea materialelor în power - point; dialogul; prelegerile clasice; prelegerile cu oponenți; prelegerile-dezbateri și aplicațiile practice.

Se vor realiza probe scrise, orale, practice, proiecte.

Metode și tehnici de predare și învățare

Realizarea obiectivelor stabilite și a conținuturilor cursului este posibilă prin aplicarea strategiilor de tip expoziv-euristic, algoritmic, evaluativ-stimulativ. Accentul se va pune pe îmbinarea adecvată a metodelor clasice cu cele moderne, interactive.

Modalitățile de realizare a interacțiunii formator-adult vor fi: prelegerile cu demonstrarea materialelor în power-point; dialogul; prelegerile clasice; prelegerile cu oponenți; prelegerile-dezbateri și aplicațiile practice.

Se vor realiza probe scrise, orale, practice, proiecte.

Bibliografie

Obligatorie

1. coord. Cartaleanu T., Cosovan O., Goraș-Postică V. Formare de competențe prin strategii didactice interactive. CEPD, Chișinău, 2014.
2. Curriculum național Educație pentru societate. Curriculum Disciplinar. Ghid de implementare Clasele V-a –IX. Chișinău, 2018.
3. Curriculum național Educație pentru societate. Curriculum Disciplinar. Ghid de implementare Clasele X-XII. Chișinău, 2018.
4. Curriculum opțional pentru învățământul gimnazial (cl. VII - IX). Educație pentru Drepturile Omului. Am dreptul să-mi cunosc drepturile. Chișinău, 2011.
5. Metodologia de evaluare prin descriptori la disciplina Educație pentru societate (clasele V-VII și X-XII), Chișinău 2020
6. Standarde de competență – instrument de realizare a politicilor educaționale. Chișinău, 2010.

Opțională

7. Bocoș Mușata-Dacia, Instruirea interactivă, Iași 2017.
8. Breleş S. Metode interactive de grup. Ghid metodic., București 2017.
9. Cerghit I., Metode de învățare, Iași 2018.
10. Cerghit I., Sisteme de instruire alternative și contemporane. Structuri, stiluri și strategii. București 2017.
11. Dancu E., Strategii de învățare prin colaborare, Timișoara, 2014.
12. Dascălu Radu, Voinescu Vasile, Didactica specialității Educația și cultura civică. București 2019
13. Iepure Călin, Curcubătă Răzvan, Vaida Bogdan, Captivează-ți elevii în online mai ceva ca în clasă, Timișoara 2020.
14. Mândru E., Strategii didactice interactive, București 2018.
15. Oprea C-L., Strategii didactice interactive, București 2018.
16. Pacerca Șt., Evaluarea competențelor. Ghid practic, București 2016.
17. Păcurari O., Strategii didactice inovatoare. Suport de curs, București 2019.
18. Szekely Andy, Manifestul Educației, București 2020, ed. II-a
19. Walker Timothy D., Să predăm ca în Finlanda (33 de strategii simple pentru lecții pline de bună-dispoziție). București 2018.

Denumirea programului de studii	Educație civică/Educație pentru societate
Ciclul	(Re)calificare profesională suplimentară
Denumirea cursului	Educație interculturală și multiculturalitatea
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie / Istorie și Geografie
Titular de curs	Valentina Enachi, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Veronica Melinte, lector universitar
e-mail	valentina.enachi@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.005	5	2	2	150	40	110

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „Educație interculturală și multiculturalitatea” este componentă a Planului de învățământ de (re)calificare profesională suplimentară a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar la specialitatea „Educație civică/Educație pentru societate” în calitate de disciplină obligatorie. Cursul propune o incursiune sistematică, conceptual-teoretică și istorică în universul comunicării și educației interculturale. Cursul va contribui la cunoașterea de către formatori a diverselor aspecte și concepte ale interculturalității și multiculturalității utilizate în programele și proiectele europene, la dezvoltarea deprinderilor de comunicare și soluționare a problemelor de comunicare interetnică și la crearea unor conținuturi ale lecțiilor și activităților educaționale favorabile acceptării interculturalității și multiculturalității.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- cunoașterea politicilor europene și naționale în domeniul Educației interculturale;
- cunoașterea conceptelor, principiilor și metodelor esențiale ale formării interculturale de bază;
- crearea competenței comunicării interculturale;
- analiza competenței comunicative în diferite culturi;
- utilizarea curriculei și a conținuturilor lecțiilor pentru formarea interculturală;
- identificarea problemelor ce există în comunitate și propunerea soluțiilor pentru rezolvarea acestora.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- cunoașterea particularităților specifice ale educației interculturale;
- definirea competențelor de bază necesare pentru exercițiul multiculturalismului în societatea contemporană;
- cunoașterea tipurilor de comunicare în diferite culturi ;
- promovarea demersurilor strategice active de dezvoltare a comunicării interculturale eficiente în colectiv și comunitate
- promovarea conceptului și experienței în ceea ce privește Educația interculturală într-o societate democratică;
- formarea disponibilității pentru dialog și cooperare cu elevii și colegii de diferite culturi;
- utilizarea noilor tehnologii informaționale în procesul de formarea a competențelor de comunicare interculturală.

Precondiții

Experiență de predare a disciplinelor Educația civică, participări la stagii organizate de Direcțiile de învățământ în probleme privind Curriculum la Educația pentru societate și modalitățile de aplicare.

Unități de curs

Conceptele de bază ale Educației interculturale și a comunicării interculturale. Esența și formele interculturalității. Semnificațiile termenului de multiculturalism. Modele ale acceptărilor culturale. Etnocentrismul. Empatia. Toleranța. Tipologii culturale. Stereotipurile și barierele culturale. Considerații asupra funcționării diferitelor tipuri de culturi. Educația interculturală în instituțiile de învățământ Gestionarea conflictelor interculturale în educație. Manifestări și acțiuni educative. Conținuturi ale formării interculturale. Dimensiunile interculturale a curriculumului Educația pentru diversitatea culturală. Obstacole în formarea pentru educația interculturală. Niveluri și tipuri de activități.

Metode și tehnici de predare și învățare

Discuții, dezbateri în cadrul seminarelor, studii de caz; test , consultarea surselor bibliografice obligatorii.

Strategii de evaluare

Proiectul, portofoliul, rezolvarea de probleme, simularea, autoevaluarea, prezentarea activităților educative pe teme specifice educației interculturale.

Bibliografie

Obligatorie:

- Cucoș C. Educația. Dimensiuni culturale și interculturale. Editura Polirom, Iași, 2000.
- Dasen P., Perregauxm Ch, Rey M. Educație interculturală. Experițe, politici, strategii. Editura Polirom, Iași, 2009.
- Enachi V. Comunicarea interculturală. Manual, Chișinău: USEM, 2014.
- Gellner E. Națiuni și naționalism. Noi perspective asupra trecutului. București, 1997.

Opțională:

- Andriescu G. Națiuni și minorități. Iași: Polirom 2004.
- Huntington S. Conflictul civilizațiilor sau refacerea ordinii mondiale. București, 2009.
- Todorov Tz. Noi și ceilalți. Despre diversitate. Iași, Institutul european .Ediția a doua, 2008.
- Toti diferiti, toti egali. Ghid pedagogic. Centrul european pentru tineret. Strasbourg,

Denumirea programului de studii	Educație civică/Educație pentru societate
Ciclul	(Re)calificare profesională suplimentară
Denumirea cursului	Principii didactico-metodice ale identității umane
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Filologie și Istorie/Catedra Istorie și Geografie
Titular de curs	Samoilenco Valentina
Cadre didactice implicate	
e-mail	samoilenco.valentina@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.01.O.006	3	I	II	90	24	66

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul prevede în total 90 ore, contact direct – 24 ore, lucru individual – 66 ore, prelegeri – 14 ore, seminarii – 10 ore.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Analizarea și utilizarea adecvată a cadrului conceptual al modulului „Omul - ființă socială”, Educația civică/Educație pentru societate;
- Identificarea fenomenelor și proceselor sociale, economice, culturale, politice din societatea contemporană care influențează formarea cetățeanului activ și responsabil;
- Explicarea conținuturilor teoretice și practice specifice modulului „Omul ființă socială” și actualizarea acestora în contextul nevoilor de formare ale elevilor ca cetățeni pro-activi;
- Aplicarea principiilor didactice în procesul de predare – învățare – evaluare a temelor din modul I „Omul ființă socială”
- Proiectarea activităților de implicare a elevilor în viața și activitatea comunității școlare și locale.
- Proiectarea și realizarea orelor practice de interes în conformitate cu recomandările modulului și valorificând resursele comunității;
- Crearea unui portofoliu teoretico-metodologic fundamentat științific, relevant pentru modulul I „Omul ființă socială” din curriculum-ul la Educația civică/Educație pentru societate și nevoile reale ale elevilor (conținuturi, secvențe de învățare, proiecte didactice, activități și probe de evaluare a competențelor);
- Stabilirea parteneriatelor educaționale pentru desfășurarea activităților de interes comunitar.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Să identifice fenomenele și procesele sociale, politice, economice, culturale din societatea contemporană;
- Să aplice cunoștințele obținute la curs, în activitatea de fiecare zi;
- Să contribuie, prin participarea proprie la formarea cetățenilor pro-activi.

Precondiții

Discipline anterioare studiate: Pedagogia generală, Psihologia generală și a vârstelor,

Condiții prealabile: operaționalizarea termenilor în domeniul: pedagogiei, psihologiei, drept, sociologie etc.; deprinderi de muncă intelectuală: capacitatea de a lucra cu acte normative, de analiză a studiilor de caz, de analiză a surselor bibliografice, de informare și documentare;

Unități de curs

Tema 1. Introducere. Noțiuni și concepte. Tema 2. Identitatea națională și conștiința națională. Tema 3. Identitate și decizii. Tema 4. Formarea identității pozitive. Tema 5. Demnitatea umană. Tema 6. Modelul de personalitate și criteriile axiologice ale comportamentului civic. Tema 7. Valori general-umane. Tema 8. Valori și calități personale. Tema 9. Persoana și exercitarea calității de cetățean. Tema 10. Participarea și cetățenia pro-activă. Tema 11. Sistemul motivațional și activitatea personală. Tema 12. Relații interpersonale. Tema 14. Identitatea și gestionarea emoțiilor. Tema 15. Identitate și leadership.

Metode și tehnici de predare și învățare

Realizarea obiectivelor stabilite și a conținuturilor cursului este posibilă prin aplicarea strategiilor de tip expozitiv-euristic, algoritmic, evaluativ-stimulativ. Accentul se va pune pe îmbinarea adecvată a metodelor clasice cu cele moderne, interactive.

Modalitățile de realizare a interacțiunii formator-adult vor fi: prelegerile cu demonstrarea materialelor în Power Point; dialogul; prelegerile clasice; prelegerile cu oponenți; prelegerile-dezbateri și aplicațiile practice.

Se vor realiza probe scrise, orale, practice, proiecte.

Strategii de evaluare

Realizarea obiectivelor stabilite și a conținuturilor cursului este posibilă prin aplicarea strategiilor de tip expozitiv-euristic, algoritmic, evaluativ-stimulativ. Accentul se va pune pe îmbinarea adecvată a metodelor clasice cu cele moderne, interactive.

Modalitățile de realizare a interacțiunii formator-adult vor fi: prelegerile cu demonstrarea materialelor în Power Point; dialogul; prelegerile clasice; prelegerile cu oponenți; prelegerile-dezbateri și aplicațiile practice. Se vor realiza probe scrise, orale, practice, proiecte.

Bibliografie

Obligatorie

- Andronescu Șerban, Identitate românească. București 2019;
- Apolzan Mioara, Carte de identitate. București, 2010.
- Bobână Gheorghe, Identitatea și comunicarea. Chișinău, 2012.
- Chiriță Gheorghe, Educația interculturală în Republica Moldova. Chișinău, 2014.
- *Curriculum național Educație pentru societate*. Curriculum Disciplinar. Ghid de implementare Clasele V –IX. Chișinău, 2018.
- *Curriculum național Educație pentru societate*. Curriculum Disciplinar. Ghid de implementare Clasele X- XII. Chișinău, 2018.
- *Educația pentru cetățenie într-o societate democratică: o perspectivă a educației permanente*. Consiliul European, Strasbourg, 2000 // http://www.civica-online.ro/resurse/educatia_pentru_cetatenie.pdf
- *Codul educației a Republicii Moldova*, nr. 152 din 17 iulie 2014, (MORM, 2014, nr. 319-324)
- *Legea Republicii Moldova privind drepturile copilului*, 1995.

Opțională

- *Educație în domeniul Drepturilor Omului. Ghid didactic pentru activități extra-curriculare*. ORDSE. Chișinău, 2010.
- *Educație pentru dezvoltare. Ghidul animatorului*. CIDDC. Chișinău, 2010.
- *Ghid de monitorizare a drepturilor copilului*. UNICEF, Oak Foundation. Chișinău, 2012.
- Hadîrcă M., Cazacu T., *Adaptări curriculare și evaluarea progresului școlar în contextul educației incluzive. Ghid metodologic*. Chișinău, 2012.
- Moldovanu I. et. al., *Monitorizarea și evaluarea activităților cu tinerii. Ghid pentru tineri și profesioniști care lucrează cu tinerii*. Chișinău, UNICEF, 2006.
- *Predarea drepturilor copilului în cadrul disciplinei Educația civică. Material de suport*. Chișinău, 2012. _

Denumirea programului de studii	Educație civică/Educație pentru societate
Ciclul	(Re)calificare profesională suplimentară
Denumirea cursului	Participarea civică și activități de voluntariat
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie / Istorie și Geografie
Titular de curs	Ursu Valentina, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	–
e-mail	ursuvalentina@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.01.O.007		I	II	90	24	66

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „Participarea civică și activități de voluntariat” este componentă a Planului de învățământ de (re)calificare profesională suplimentară a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar la specialitatea „Educație civică/Educație pentru societate” în calitate de disciplină obligatorie. Ea cuprinde 90 ore, dintre care 24 ore – contact direct: 14 ore - teoretice și 10 ore – seminare, 66 ore – lucrul individual. Disciplina contribuie la consolidarea competențelor pentru realizarea activităților extra-curriculare și implicarea în proiecte comunitare.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- să cerceteze conceptele de *cultură civică*, *cultură politică*, *participare civică*, *voluntariat*;
- să cunoască legislația națională în domeniul voluntariatului;
- să examineze importanța voluntariatului în societatea contemporană;
- să compare rolul voluntariatului în țările Europei Occidentale, SUA și Republica Moldova.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- să utilizeze diverse metode pentru documentare și acumularea informațiilor despre instituțiile și organizațiile donatoare de granturi și proiecte;
- să elaboreze proiecte ale activităților extra-curriculare pentru liceele unde activează;
- să evalueze impactul proiectelor derulate în liceele unde activează;
- să determine perspectivele implicării personale în proiecte și programe civice.

Precondiții

Experiență de elaborare a unor proiecte, participări la seminare, conferințe științifico-practice.

Unități de curs

1. Participarea civică - component de bază al cetățeniei. 2. Legislația națională privind voluntariatul. 3. Principiile de bază ale voluntariatului. 4. Asociațiile nonguvernamentale internaționale pentru tineret. 5. Asociațiile nonguvernamentale pentru copii și tineret din Republica Moldova - promotoare a voluntariatului. 6. Proiecte și programe civice. 7. Raportul dintre curriculumul formal și non-formal în procesul de educație. 8. Rolul societății civile în educația non-formală. 9. Așezămintele educative extrașcolare. 10. Metodologia aplicată în cadrul activităților extrașcolare.

Metode și tehnici de predare și învățare

Prelegerea tematică, dezbateri, prezentarea, studiul de caz, folosirea resurselor comunității, proiecte, înregistrări video, imagini, rapoarte.

Strategii de evaluare

Proiectul, portofoliul, prezentarea.

Bibliografie

Obligatorie:

- Concepția Educației în Republica Moldova, în colaborare. Chișinău: Lyceum, 2000.
- Legea voluntariatului (2010).
- Legea Republicii Moldova cu privire la asociațiile obștești (1996).

Opțională:

- Includerea socială a tinerilor. Ghidul lucrătorului de tineret. Chișinău, 2004.
- 855 de Jocuri și Activități. Ghidul animatorului. Chișinău, 2005.
- Sugestii pentru activitatea extrașcolară la educația civică, Societatea Independentă pentru Educație și Drepturile Omului. Chișinău, 2005.
- Ursu Valentina. Metodologia educației. Curs universitar, Chișinău, Pontos, 2010, 300 pag.
- Ursu Valentina. Voluntariatul - oportunitate în pregătirea tinerilor pentru viață. În: Educație pentru dezvoltare durabilă: Inovație. Competitivitate. Eficiență. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 18-19 oct. 2013. Chișinău: Tipografia Print-Caro, 2013, pp. 724-730.
- www.cntm.md
- www.youth.md
- www.ong.md
- www.worldscout.org
- www.scout-moldova.md

Denumirea programului de studii	Educație civică/Educație pentru societate
Ciclul	(Re)calificare profesională suplimentară
Denumirea cursului	Puterea politică, mass-media și tehnici de influență
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie / Istorie și Geografie
Titular de curs	Noroc Larisa, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	–
e-mail	larisa.noroc@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.02.O.008	4	I	I, II	120	32	88

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Puterea politică, mass-media și tehnici de influență. În condițiile democratizării regimului politic din Republica Moldova și crearea de condiții pentru accesibilitatea cetățenilor în viața politică, subliniem necesitatea dezvoltării noilor competențe din partea tinerii generații, dar și a cadrului didactic. Cursul este important pentru a extinde cunoștințele receptorului în domeniul politic, media, tehnicilor de influență și combaterea acestora, pentru dezvoltarea abilităților noi de formare profesională. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” este o instituție de orientare socio-umanistică, or cursul Puterea politică, mass-media și tehnici de influență este unul important pentru dezvoltarea culturii politice, culturii civice a cetățeanului în general și a cadrului didactic în particular, care va promova valorile democratice în rândurile elevilor. Disciplina nominalizată va contribui la formarea continuă a cadrului didactic, cu inițiativă, capabil să se implice conștient, rațional în viața comunității în calitate de subiect al societății civile, să-și asume responsabilități și să găsească soluții la imperativele societății. Cursul are conexiune cu disciplinele: istorie, educație civică/educație pentru societate, politologie, filosofie, psihologia etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competența gnoseologică

- Cunoașterea cadrului noțional al disciplinei;
- Consemnarea factorilor de dezvoltare a culturii politice;
- Identificarea instituțiilor politice și înțelegerea mecanismului de funcționare;
- Conștientizarea puterii mass-media și specificarea tipurilor de mass-media;
- Identificarea etapelor de socializare politică;
- Aplicarea cunoștințelor teoretice în analiza sistemului politic național și globale;

Competența pronostică

- Prevederea factorilor care contribuie la evoluția culturii politice;
- Stabilirea locului / rolului educației civice sau educației pentru societate în contextul evoluției social-economice și culturale a societății contemporane;
- Identificarea problemelor ce există în domeniul educației pentru societate și determinarea soluțiilor de rezolvare a acestora.

Competența praxeologică

- Formarea abilităților de analiză și estimare a evenimentelor politice din cadrul sistemului politic;
- Formarea atitudinii raționale față de realitatea politică;
- interpretarea critică a informației din diverse surse multimedia necesare activității profesionale a cadrului didactic;
- Stabilirea corelației dintre diverse elemente ale evoluției societății pentru eficientizarea activității de educație a culturii politice;
- Promovarea valorilor democratice a societății;
- Distingerea tehnicilor de influență a mass-mediei asupra omului și combaterea metodelor de manipulare.

Competența managerială

- Identificarea importanței factorului uman în dezvoltarea culturii politice, formării relației cetățean-putere politică.

Competența comunicativă și de inserție socială

- Utilizarea diverselor forme de comunicare pentru formarea culturii politice;
- Ajustarea comportamentului personal la diversitatea situațiilor de comunicare managerială;
- Manifestarea abilităților de a negocia în luarea deciziilor;
- Demonstrarea abilității / capacității de exteriorizare / comunicare a cunoștințelor teoretice în relaționarea subiectului și obiectului politic.

Competența de formare continuă

- Deschiderea față de cerințele de dezvoltare a societății;
- Determinarea priorităților în formarea profesională continuă pentru dezvoltarea culturii politice

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Să cunoască instituțiile puterii politice și mecanismul de funcționare;
- Să valorifice constructiv informația vizionată/audiată/citită din sursele media în formarea poziției civice;
- Să analizeze după principiul obiectivității conceptele politice;
- Să aprecieze importanța valorilor democratice;
- Să respecte principiile democratice ale societății, să apere drepturile de gen în viața politică;
- Să contracareze viziunile, doctrinele, grupările extremiste;
- Să aplice terminologia studiată în activitatea profesională;
- Să aplice cunoștințele obținute în vederea dezvoltării profesionale continue.

Precondiții

Disciplinele anterior studiate care vor contribui la studierea eficientă a cursului *Puterea politică, mass-media și tehnici de influență* sunt disciplinele de Istorie (antică, medievală, universală, contemporană), Educație civică/Educație pentru societate, Educația economică, Culturologie, Politologie, Științe filosofice etc. În cadrul disciplinelor menționate formabilii au fost inițiați în istoria dezvoltării omenirii, diversitatea culturilor politice și a comportamentelor politice, care au avut impact asupra transformării regimurilor și sistemelor politice. Totodată, în cadrul acestor discipline formabilii au fost familiarizați cu definiții precum: cultură politică, mass-media, socializare politică, doctrine politice, puterea politică, drepturile omului, morala societății, valori imateriale, elemente materiale ale culturii politice, legitimitate politică etc., care sunt necesare de a fi cunoscute pentru înțelegerea cursului. Formabilii trebuie să posede deprinderi de muncă intelectuală precum: analiza critică a evenimentelor, sau a unor texte cu caracter istoric/politic/filosofic, discursuri; articole media, înțelegerea ideilor și valorilor democratice/ nedemocratice); argumentarea opiniilor, părerilor; schițarea programelor alternative de conducere, organizarea independentă a activității de învățare etc. În cadrul prelegerilor și seminarelor se va determina nivelul de pregătire teoretico-metodologic, axiologic al formabililor, în baza căruia se vor dezvolta competențe noi.

Unități de curs

1. Puterea politică și subiectele ei. 2. Mass-media - formă a comunicării de masă, esență, tipologie. Impactul mass-media în educație. 3. Tehnici de influență versus regimuri politice. 4. Tehnici de influențare pozitivă. Persuasiunea, sugestia, imitarea, limbajul corpului. 5. Legitimitatea, autoritatea, prestigiul și charisma. 6. Tehnici de manipulare și combaterea acestora. 7. Ideologizarea, propaganda, mitul, cenzura. 8. Minciuna, dezinformarea, zvonul.

Metode și tehnici de predare și învățare

- Prelegeri interactive cu aplicarea TIC;
- Organizarea dezbaterilor, situații problematice;
- Prezentări de filme documentare tematice;
- Transmiterea materialelor PowerPoint prin poșta electronică a formabilului.
- Oferirea bibliografiei obligatorii și opționale etc.
- Realizarea portofoliului de învățare, în care vor fi integrate produsele activităților independente și sarcinilor de lucru complementare;
- Simularea/experimentarea influențării prin mesaje media atât ca emițători, cât și ca receptori de mesaje;
- Exerciții de identificare a valorilor și punctele de vedere din diverse media;
- Proiecte individuale, de grup.

Strategii de evaluare

Evaluări inițiale (eseu, test), evaluare formativ-continuu (proiect individual/de grup), evaluare sumativ-cumulativă /finală (răspuns oral, prezentări PPT tematice).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Almond G. A., Sidney, V. Cultura civică, Editura Du Style. București, 1996.
2. Cornea Sergiu. Introducere în politologie. Cahul, USC, 2008.
3. Țârdea B., Noroc L. Politologie. Curs de prelegeri. Chișinău, 2014.
4. Curriculum Național aria curriculară științe socioumanistice. Disciplina Educație pentru Societate clasele V-IX; X-XII. Curriculumul disciplinar. Ghidul de implementare a curriculumului disciplinar
5. Mărinescu V. Mass-media din România, o lectură sociologică. București: Tritonic, 2002.
6. Ficeac B. Tehnici de manipulare. București: C. H. Beck, 2014.

Opțională:

7. Girardet R. Mituri și mitologii politice. Iași: Institutul European, 1997.
8. Lijphart A. Democrația în societățile pluraliste. Iași: Polirom, 2002.
9. Samuel P. Huntington, Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale, Editura Antet, București, 1998
10. Virgiliu Gh. Efectele televiziunii asupra minții umane. București, 2008.
11. Boorstin D. The Image. A Guide to Pseudo-events în America. SUA: NY Atheneu, 1980.
12. Dobrescu P., Bărgăoanu A. Mass-media și societatea. București: Comunicare ro, 2003.
13. Moraru V. Mass-media vs politica. Chișinău: CER USM, 2001.
14. A crește în democrație Activități didactice pentru învățământul primar privind cetățenia democratică și drepturile omului (ECD/EDO) Editori: Rolf Gollob, Peter Krapf, Wiltrud Weidinger Autori: Rolf Gollob și Wiltrud Weidinger.

Denumirea programului de studii	Educație civică/Educație pentru societate
Ciclul	(Re)calificare profesională suplimentară
Denumirea cursului	Metodologia evaluării competențelor prin descriptori
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie / Istorie și Geografie
Titular de curs	Moldovanu Iosif, lector universitar
Cadre didactice implicate	–
e-mail	moldovanu.iosif@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.02.O.009	5		II	150	40	110

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Disciplina „Metodologia evaluării competențelor prin descriptori” este componentă a Planului de învățământ de (re)calificare profesională suplimentară a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar la specialitatea „Educație civică/Educație pentru societate” în calitate de disciplină obligatorie. Ea cuprinde 150 ore, dintre care 40 ore – contact direct: 20 ore - teoretice și 20 ore – seminare, 110 ore – lucrul individual. Discipline contribuie la pregătirea/instruirea profesională pentru obținerea unei noi calificări, precum și dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice în bază de competențe.</p> <p>Evaluarea prin descriptori constituie parte componentă a procesului educațional la disciplina Educație pentru societate și se realizează prin observarea comportamentelor elevilor pe parcursul activităților, inclusiv în procesul de elaborare/realizare și prezentare de către elevi a produselor învățării.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none">
• Cunoașterea conceptelor, principiilor și metodelor de evaluare prin descriptori ale Educației pentru societate ;
• Cunoașterea abordărilor contemporane ale procesului de predare-învățare-evaluare a Educației civice /Educației pentru societate la treapta învățământului gimnazial și liceal;
• Utilizarea informațiilor obținute din autoevaluare/evaluare reciprocă drept material factologic pentru proiecta activităților de învățare.
Finalități de studii realizate la finele cursului
<ul style="list-style-type: none">
• Evaluarea competențelor specifice ale disciplinei prin acordarea calificativelor;
• Evaluarea competențelor elevilor în diferite situații prin intermediul Registrului asociat
• Proiectarea programului personal de formare, racordat la necesitățile personale, profesionale, ale comunității.
• Accentuarea dimensiunii practic-aplicative a activității de evaluare în care este implicat elevul;
• Promovarea conceptul și experiența în ceea ce privește educația civică într-o societate democratică.
Precondiții
<p>Experiență de predare a disciplinelor Educația civică/Educația pentru societate, participări la stagii organizate de Direcțiile de învățământ în probleme privind Curriculum la Educația pentru societate și modalitățile de aplicare.</p> <p>Pentru realizarea obiectivelor cursului sunt necesare cunoștințe din programele de Pedagogie și Psihologie, precum și deprinderi de activitate în grup, de analiză, sinteză, generalizare, creativitate.</p>
Unități de curs
<p>1. Evaluarea prin descriptori: noțiuni, principii, cerințe; 2. Principiile evaluării; 3. Sursele evaluării prin descriptori; 4. Structura procesului de evaluare; 5. Observarea procesului de formare a competențelor a culturii temeinice. 6. Evaluarea prin observarea comportamentelor pe parcursul activităților. 7. Evaluarea pe baza produselor de învățare realizate de elevi. 8.</p>

Registrul asociat. 9. Evaluare Formativă 10. Metodologia competențelor culturale

Metode și tehnici de predare și învățare

Adaptarea unor metode complementare de evaluare, care să dezvolte elevilor motivația și capacitatea de a analiza aspectele esențiale ale vieții de familie și ale statutului de părinte.

Proiectul, portofoliul, rezolvarea de probleme, simularea/jocul de rol, autoevaluarea sunt câteva sugestii de metode de evaluare care pot pune în evidență competențele dezvoltate la studenți. Expunerea, explicația, discuția, dezbateră, studiul de caz, problematizarea, lucrul în echipă etc.

Strategii de evaluare

Proiectul, portofoliul, rezolvarea de probleme, simularea, autoevaluarea.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Codul Educației al Republicii Moldova. Legea nr. 152 din 17 iulie 2014.
2. Curriculum Educație pentru societate (disciplină obligatorie pentru învățământul general, treapta gimnazială) Aria curriculară: Educație socioumanistică. Clasele V-IX. Chișinău, 2018.
3. Curriculum Educație pentru societate (disciplină obligatorie pentru învățământul general treapta liceală) Aria curriculară: Educație socioumanistică. Clasele X-XII, Chișinău 2018.
4. Ghid de implementare a Curriculumului „Educația pentru societate” pentru treapta gimnazială (clasele V-IX). Coord. P. Cerbușca. Chișinău, 2018.
5. Ghid de implementare a Curriculumului „Educația pentru societate” pentru treapta liceală (clasele X-XII). Coord. P. Cerbușca. Chișinău, 2018.
6. Planul cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2020-2021, aprobat prin ordinul MECC nr. 396 din 06 aprilie 2020.

Opțională:

7. Ghid de implementare a standardelor minime de calitate pentru Centrele de Tineret. Chișinău, UNICEF, 2006.
8. Participarea copiilor și tinerilor la luarea deciziilor. Principii și modalități practice. Centrul Național de Resurse pentru Tineri. Chișinău, 2005.
9. Provoacă diversitatea. Educație interculturală și rezolvare de conflict. Ghidul Formatorului, Chișinău, 2004.
10. Recomandarea Rec. (2002) 12 a Consiliului de Miniștri către Statele membre cu privire la Educația pentru o cetățenie democratică, trad. în l. română, Chișinău, 2005.
11. Ursu Valentina. Didactica educației civice. Suport de curs, Chișinău, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, 2005, 156 p.
12. Ursu Valentina. Metodologia educației. Curs universitar, Chișinău, Pontos, 2010, 300 p.

Denumirea programului de studii	Educație civică/Educație pentru societate
Ciclul	(Re)calificare profesională suplimentară
Denumirea cursului	Cercetarea academică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie / Istorie și Geografie
Titular de curs	Ursu Valentina, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	–
e-mail	ursuvalentina@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.02.O.010	4	I	IV	120	30	90

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „Cercetarea academică” este componentă a Planului de învățământ de (re)calificare profesională suplimentară a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar la specialitatea „Educație civică/Educație pentru societate” în calitate de disciplină obligatorie. Ea cuprinde 120 ore, dintre care 30 ore – contact direct: 16 ore - teoretice și 14 ore – seminare, 90 ore – lucrul individual. Disciplina contribuie la pregătirea profesională pentru realizarea unor investigații științifice, precum și pentru elaborarea și susținerea cu succes a tezelor de calificare.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- să definească principalele obiective ale activităților de cercetare științifică;
- să examineze activitatea instituțiilor academice din Republica Moldova;
- să distingă diferența dintre metodele și procedeele de cercetare științifică și cele de activitate didactică și educațională;
- să aprecieze importanța competențelor de investigații științifice pentru activitate profesională în calitate de cadru didactic..

Finalități de studii realizate la finele cursului

- să analizeze documentele referitoare la activitățile educaționale;
- să formuleze o ipoteză științifică;
- să elaboreze un plan de cercetare științifică
- să prezinte rezultatele cercetărilor întreprinse în fața unui public;
- să facă o recenzie la o lucrare științifică sau didactică.

Precondiții

Experiență de elaborarea unor lucrări științifice, participări la seminare, conferințe științifico-practice.

Unități de curs

1.Cercetarea științifică - zona activă a științelor și mod de gândire. 2. Cercetătorul științific: atribuții și responsabilități. 3. Instituțiile de cercetare științifică din Republica Moldova. 4. Știința în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova. 5. Principiile metodologice de cercetare științifică. 6. Izvoarele și metodele de cercetare științifică. 7. Produsele cercetărilor științifice. 8. Manifestările științifice. 9. Elaborarea tezei de (re)calificare profesională suplimentară. 10. Evaluarea și susținerea publică a tezelor.

Metode și tehnici de predare și învățare

Prelegerea tematică, dezbaterile, analiza de text, analiza unor investigații realizate de profesori.

Strategii de evaluare

Proiectul, portofoliul, rezolvarea de probleme, simularea, autoevaluarea.

Bibliografie

Obligatorie:

- Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova. Chișinău, 2004 (cu completări din 2015, 2018).
- Ghid pentru elaborarea și susținerea tezelor de licență în UPS *Ion Creangă*. Chișinău, 2016.
- Ghid pentru elaborarea și susținerea tezelor de (re)calificare profesională suplimentară în UPS *Ion Creangă*. Chișinău, 2019.
- Regulament privind elaborarea și susținerea tezelor de licență în UPS *Ion Creangă*. Chișinău, 2016.

Opțională:

- Academia de Științe a Republicii Moldova: Istorie și contemporaneitate, 1946-2006. Chișinău: Știința, 2006.
- Cozma Valeria. Inițiere în metodologia cercetării științifice. Teza de curs la Istorie. Chișinău: Tipog. UPS *Ion Creangă*, 2008.
- Ghid pentru elaborarea tezelor de an și de licență la pedagogie și psihologie. Întrebări și răspunsuri. Alcăt. Repida Tatiana. Chișinău: CEP USM, 2001.
- Moraru Anton. Metodologia istoriei. Teoria și practica investigațiilor științifice. Chișinău: Labirint, 2007.
- Papuc Ludmila. Cercetarea pedagogică. Îndrumar la realizarea tezelor de an și de diplomă. Chișinău: Topografia Centrală, 1996.
- Patrașcu Dumitru, Patrașcu Ludmila, Mocrac Anatol. Metodologia cercetării și creativității psiho-pedagogice. Chișinău: Știința, 2003.

Denumirea programului de studii	Educație civică/Educație pentru societate
Ciclul	(Re)calificare profesională suplimentară
Denumirea cursului	Formarea competențelor de viață independentă
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie / Istorie și Geografie
Titular de curs	Moldovanu Iosif, lector universitar
Cadre didactice implicate	–
e-mail	moldovanu.iosif@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.02.O.011	4		II	120	30	90

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „Formarea competențelor de viață independentă” este componentă a Planului de învățământ de (re)calificare profesională suplimentară a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar la specialitatea „Educație civică/Educație pentru societate” în calitate de disciplină obligatorie. Ea cuprinde 120 ore, dintre care 30 ore – contact direct: 16 ore - teoretice și 14 ore – seminare, 90 ore – lucrul individual. Discipline contribuie la pregătirea/instruire a profesională pentru obținerea unei noi calificări, precum și dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice în bază de competențe.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Identifică reperelor teoretice și conceptuale ale educației pentru formarea competențelor vieții independente
- Analiză critică a informației din diferite surse referitoare la viața independentă;
- Formularea obiectivelor cognitive pentru alegerea modalităților/căilor de atingere a lor, printr-un proiect individual sau colectiv de perfecționare profesională;
- Identificarea problemelor ce există în comunitate și propunerea soluțiilor pentru rezolvarea acestora.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Definirea competențelor de bază necesare pentru promovarea vieții independente în societatea contemporană;
- Promovarea conceptului și experienței în ceea ce privește autocunoașterea într-o societate democratică;
- Evaluarea propriului demers didactic și analiza critică a succeselor/insucceselor;
- Proiectarea programului personal de formare, racordat la necesitățile personale, profesionale, ale comunității.

Precondiții

Cunoștințe din disciplinele psiho-pedagogice, competențe de analiză, sinteză, generalizate, formulare și argumentare a propriilor idei.

Unități de curs

1. Conceptul de formare a competențelor pentru viață independentă. 2. Competențe de autocunoaștere. 3. Competențe de reflecție a cunoașterii reciproce. 4. Conceptul de gestionare a resurselor. 5. Competențe de protecție și siguranță. 6. Evaluarea competențelor de viață independentă.

Metode și tehnici de predare și învățare

Expunerea, explicația, discuția, dezbateră, studiul de caz, problematizarea, lucrul în echipă etc.

Strategii de evaluare

Proiectul, portofoliul, rezolvarea de probleme, simularea, autoevaluarea.

Bibliografie

1. coord. Cartaleanu T., Cosovan O., Goraș-Postică V. Formare de competențe prin strategii didactice interactive. CEPD, Chișinău, 2008.
2. Ghid metodologic. Educația pentru formarea deprinderilor de viață. Chișinău, 2005.
3. Ghidul Dezvoltarea deprinderilor de viața pentru prevenirea traficului de ființe umane. Ministerul Educației, UNICEF, Radda Barnen, CIDDC. Chișinău, 2004.
4. Florea Ștefan. Etica, familie, comunitate. Tîrgoviște, 2006.
5. Frunza Sandu. Comunicare etică și responsabilitate socială. București 2011.
6. Ionescu Ovidiu. Ghid metodologic pentru implementarea standardelor de calitate privind dezvoltarea deprinderilor de viață independentă, 2010.
7. Moldovanu I. et. al. Monitorizarea și evaluarea activităților cu tinerii. Ghid pentru tineri și profesioniști care lucrează cu tinerii. Chișinău, UNICEF, 2006.
8. Șerbănescu Dumitru. Cunoașterea de sine și comportarea etică a elevilor. București, 2004.

Opțională:

- Cadru de referință al competențelor pentru cultură democratică. Volumul I. Context, concepte și model de competențe. Consiliul Europei, 2018. www.coe.int/competences;
- Cadru de referință al competențelor pentru cultură democratică. Volumul II. Descriptori de competență pentru cultură democratică. Consiliul Europei, 2018. www.coe.int/competences
- Planul cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2019-2020, aprobat prin ordinul MECC nr. 321 din 29 martie 2019.
- Planul cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2020-2021, aprobat prin ordinul MECC nr. 396 din 06 aprilie 2020.

Denumirea programului de studii	Educație civică/Educație pentru societate
Ciclul	(Re)calificare profesională suplimentară
Denumirea cursului	Cetățenia ca proces social
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie / Istorie și Geografie
Titular de curs	Bolduma Viorel, lector universitar, magistru
Cadre didactice implicate	-
e-mail	Boldumaviorel1974@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.02.A.012	4	I		120	32	88

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „Cetățenia ca proces social” este componentă a Planului de învățământ de (re)calificare profesională suplimentară a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar la specialitatea „Educație civică/Educație pentru societate” în calitate de disciplină obligatorie. Ea cuprinde 120 ore, dintre care 32 ore – contact direct: 10 ore - teoretice și 10 ore – seminare, 12- laborator, 88 ore – lucrul individual. Discipline contribuie la pregătirea/instruirea profesională pentru obținerea unei noi calificări, precum și dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice în bază de competențe.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- cunoașterea politicilor europene și naționale în domeniul Educației pentru cetățenie
Educației pentru un cetățean activ;
- cunoașterea conceptelor, principiilor și metodelor de bază ale Educației pentru Drepturile Omului/
Educației pentru o societate democratică;
- cunoașterea abordărilor contemporane ale procesului de predare-învățare-evaluare a Educației civice /
Educației pentru societate la treapta învățământului gimnazial și liceal;
- identificarea problemelor ce există în comunitate și propunerea soluțiilor pentru rezolvarea acestora.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Definirea cadrului conceptual și cercetării teoretice a conceptului de cetățenie la diferite etape istorice;
- determinarea mijloacelor necesare: concepte, metode, referințe politice și juridice, exemple, studii de caz, materiale pentru instruire;
- definirea competențelor de bază necesare pentru educația unui cetățean activ în societatea contemporană;
- promovarea conceptului și experienței în ceea ce privește Cetățenia într-o societate democratică;
- evaluarea propriului demers didactic și analiza critică a succeselor/insucceselor;
- proiectarea programului personal de formare, racordat la necesitățile personale, profesionale, ale comunității.

Precondiții

Experiență de predare a disciplinelor Educația civică/Educația pentru societate, participări la stagii organizate de Direcțiile de învățământ în probleme privind Curriculum la Educația pentru societate și modalitățile de aplicare.

Unități de curs

1.Cetățenia ca proces social: concepte și definiții. 2. Conceptul de cetățenie în lumea antică, medievală și modernă. 3.Evoluția conceptului de cetățenie în lumea contemporană. 4. Dimensiunea socială, politică, culturală și economică a cetățeniei.5. Constituția Republicii Moldova privitor la Cetățenie. Legea Cetățeniei Republicii Moldova. 6.Uniunea Europeană și Consiliul Europei și concepția lor despre cetățenie. 7. Cetățenia europeană versus cetățenia națională. 8. Conținutul cetățeniei europene. Drepturile cetățenilor europeni. 9. Educația pentru cetățenie activă în școli.

Metode și tehnici de predare și învățare

Expunerea, explicația, discuția, dezbateră, studiul de caz, problematizarea, lucrul în echipă etc.

Strategii de evaluare

Proiectul, portofoliul, simularea, autoevaluarea, eseu structurat.

Bibliografie

Obligatorie:

- Constituția Republicii Moldova, Chișinău 1994.
- Carta Consiliului Europei privind educația pentru cetățenie democratică și educația pentru drepturile omului (în limba română). Strasbourg, 2010.
- Codul Educației al Republicii Moldova. Legea nr. 152 din 17 iulie 2014.
- Curriculum *Educație pentru societate* (disciplină obligatorie pentru învățământul general, treapta gimnazială) Aria curriculară: *Educație socioumanistică*. Clasele V-IX. Chișinău, 2018.
- Curriculum *Educație pentru societate* (disciplină obligatorie pentru învățământul general treapta liceală) Aria curriculară: *Educație socioumanistică*. Clasele X-XII, Chișinău 2018.
- Ghid de implementare a Curriculumului „Educația pentru societate” pentru treapta gimnazială (clasele V-IX). Coord. P. Cerbușca. Chișinău, 2018.
- Ghid de implementare a Curriculumului „Educația pentru societate” pentru treapta liceală (clasele X-XII). Coord. P. Cerbușca. Chișinău, 2018.

Opțională:

- Cadru de referință al competențelor pentru cultură democratică. Volumul I. Context, concepte și model de competențe. Consiliul Europei, 2018. www.coe.int/competences;
- Cadru de referință al competențelor pentru cultură democratică. Volumul II. Descriptori de competență pentru cultură democratică. Consiliul Europei, 2018. www.coe.int/competences
- Planul cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2020-2021, aprobat prin ordinul MECC nr. 396 din 06 aprilie 2020.

Denumirea programului de studii	Educație civică / Educație pentru societate
Ciclul	Formare profesională suplimentară
Denumirea cursului	Patrimoniul cultural al Republicii Moldova
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie / Istorie și Geografie
Titular de curs	Valentina Ursu, dr. conf. univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	ursuvalentina@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.02.A.013	4	I	IV	120	32	88

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
Disciplina <i>Patrimoniul cultural al Republicii Moldova</i> este unul din cursurile opționale propuse în Planul de învățământ. El urmărește studierea cadrului general al patrimoniului în țara noastră: clasificare, amplasare geografică, particularități ale constituirii, conservării și valorificării obiectelor, obiectivelor culturale, ansamblurilor arhitectonice, monumentelor, creațiilor artistice literare, muzicale, plastice, cinematografice, teatrale etc.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<i>La nivel de cunoaștere și înțelegere:</i> <ul style="list-style-type: none">
- să cunoască principiile de clasificare a patrimoniului cultural;
- să conștientizeze importanța acțiunilor de identificare, valorificare și protecție a monumentelor de istorie și artă pentru păstrarea istoriei și culturii naționale.
Finalități de studii realizate la finele cursului
<ul style="list-style-type: none">
- să pună în discuție activitatea unor instituții de stat și asociații nonguvernamentale preocupate de problemele patrimoniului;
- să utilizeze diverse metode și procedee de acumulare a informației despre acțiunile instituțiilor de stat, a organizațiilor obștești din Republica Moldova și alte state din Europa în domeniul identificării, valorificării și protecției obiectelor de cultură și artă;
- să se implice în activitatea instituțiilor de stat și a organizațiilor obștești din Republica Moldova, preocupate de problemele cunoașterii și păstrării patrimoniului cultural național.
Precondiții
Pentru însușirea cursului sunt necesare cunoștințe din disciplinele <i>Istoria culturii universale și naționale, Istoria Românilor, Culturologie</i> , studiate în anii I-III, Licență.
Unități de curs
<i>Tema de introducere. Patrimoniul cultural – bun național. Compartimentul I. Clasificarea și amplasarea geografică a obiectelor și obiectivelor patrimoniului cultural al Republicii Moldova.</i> 1. Caracterizare generală a patrimoniului material și imaterial. 2. Amplasarea teritorială a obiectelor și obiectivelor patrimoniului cultural pe teritoriul Republicii Moldova. <i>Compartimentul II. Obiecte și monumente de importanță istorică și culturală.</i> 1. Monumente arheologice. 2/ Cetăți. 3. Monumente ale arhitecturii religioase. 4. Monumente ale arhitecturii civile. 5. Sculptura și pictura monumentală. 6. Obiecte de artă populară. <i>Compartimentul III. Patrimoniul imaterial.</i> 1. Valorificarea potențialului obiceiurilor și tradițiilor populare. 2. Sărbătorile calendaristice și de familie – importante vestigii ale patrimoniului imaterial.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Metode interactive, dintre care: prezentări în Power Point, dezbateri, studiu de caz, postere.

Strategii de evaluare

Pe parcursul realizării cursului vor fi utilizate diverse metode și procedee de evaluare a cunoștințelor, atitudinilor și abilităților profesorilor:

1. Teste, recenzii la o lucrare științifică, analiza izvoarelor, prezentări Power Point etc.
2. Două evaluări curente și participarea activă la seminare, activități practice (60 % din calificativul final).

Evaluarea finală reprezintă 40% din nota finală. Ea cuprinde expunerea subiectelor în cadrul examenului oral sau în scris.

Bibliografie

Obligatorie:

- Centrul istoric al Chișinăului la începutul secolului al XXI-lea. Repertoriul monumentelor de arhitectură. Chișinău: ARC, 2009.
- Noi tendințe în protecția și promovarea patrimoniului cultural național și european. Materialele conferinței științifice, 27-28 septembrie 2013. Ursu V. (Ed. și red.-coord.) Chișinău: Pontos, 2013.
- Patrimoniul cultural național ca resursă pentru o dezvoltare durabilă a Republicii Moldova. Vol. 1. / Coord.: V. Ghilaș, A. Dolghi. Chișinău: Tipogr. „Notograf Prim”, 2019.
- Patrimoniul cultural al Republicii Moldova: de la realitate la necesitate. Coord. Ion Ștefăniță, Chișinău: Continental Grup SRL, 2011.
- Patrimoniul cultural național și universal: dialog istoric. In Honorem Valeria Cozma. Materialele conferinței științifice, 13-14 noiembrie 2014. Ursu V. (Ed. și red. coord.). Chișinău: Pontos, 2014.
- Ploșnița Elena. Protejarea patrimoniului cultural în Basarabia. Chișinău, 2003.
- Protecția patrimoniului. Culegere de legi și convenții. Chișinău: Pontos, 2001.

Opțională:

- Băieșu Nicolae. Sărbători domnești (închinare Maicii Domnului și Mântuitorului): studiu, culegere de texte folclorice și etnografice (vol. I, 2004; vol. II, 2007).
- Buzilă Varvara. Arta tradițională din Republica Moldova. Chișinău: Cartier, 2018.
- Florea Serafim. Potențialul turistic al Republicii Moldova. Chișinău: Labirint, 2005.
- Ilvițchi Luminița. Mănăstirile și schiturile din Basarabia. Aspect comparativ arhitectural. Chișinău: Muzeum, 1999.
- Marian Ana. Compoziții tematice în sculptura moldovenească. Anii 1940-2010. Chișinău: Știința, 2018.
- Nesterov Tamara. Situl Orheiul Vechi. Monument de arhitectură. Chișinău, 2003.
- Stăvilă Tudor, Ciobanu Constantin Ion, Diaconescu Tamara. Patrimoniul cultural al Republicii Moldova. Chișinău: ARC-Muzeum, 1998.
- Stăvilă Tudor. Artele frumoase din Basarabia în sec. al XX-lea. Chișinău: ARC, 2020.
- Șlapac Mariana. Castelologia comparată. Chișinău: ARC, 2020.